

NAPOLEON EN OOSTENDE

Wij schrijven 1803 en Napoleon Bonaparte is Eerste Consul van Frankrijk. Opnieuw is Engeland in Oorlog met Frankrijk en haar bondgenoten. Onder deze bondgenoten tellen wij o.a. ook de Bataafse Republiek (naam der NOORDNederlandse staat in de jaren 1795-1806).

Reeds in 1790 had Napoleon de gedachte geopperd een landing uit te voeren in Engeland maar nu hij in feite de machthebber in Frankrijk was geworden neemt deze gedachte vastere vorm aan.

Teneinde deze onderneming met een zeker succes te kunnen uitvoeren, was het nodig dat Frankrijk de heerschappij ter zee zou bezitten. Zo was het ook noodzakelijk de Bataafse marine bij deze expeditie te betrekken.

De Republiek werd verplicht een aantal oorlogsschepen en transportvaartuigen te leveren en uiteindelijk was deze vloot samengesteld uit 54 schoeners, 216 kanonneerboden en 108 transportvaartuigen. Deze schepen waren bemand door Hollanders maar ook Franse soldaten zouden ingescheept worden. Het was de bedoeling van Bonaparte deze vloot te verzamelen te Vlissingen en nadien te laten overbrengen naar Boulogne en andere Franse havens. Van daaruit zou men dan de landing laten uitvoeren.

De ganse flottielje stond onder bevel van Carel Hendrik Verhuell (Doetinchem 1764 - Parijs 1845) een Nederlander die als Commissaris Generaal van de Bataafse Marine een missie naar Parijs had aanvaard. Daar kwam hij sterk onder de ban van Napoleons fascinerende persoonlijkheid, zoals deze terstond een hoge dunk kreeg van Verhuell's bekwaamheden.

Op 17 februari 1804 kreeg schout-bij-nacht Verhuell van Bonaparte het bevel om de vloot naar OOSTENDE over te brengen. In dit jaar maakte Oostende, samen met gans Vlaanderen, deel uit van de Franse Republiek. Verhuell vond het nochtans niet geraadzaam om met zo'n grote hoeveelheid schepen tegelijkertijd de tocht te maken. Daarom besloot hij de vloot in afdelingen of groepen over te brengen.

Op 24 maart 1804 ging hij met 4 schoeners en 18 kanonneerboden onder zeil. Hij wist met deze schepen de Britse blokkade, die o.a. ook op de Oostendse rede lag, te doorbreken waarna hij een tweede poging waagde. Na een hevig gevecht met een vijandelijk fregat en enkele kleinere schepen kwam hij ook nu behouden te OOSTENDE aan.

Met grotere aantallen schepen werden daarna de tochten voortgezet. Verhuell verwierf bij deze gelegenheid zo'n bekendheid, en zijn manschappen, zowel de Hollanders als de Franse, gedroegen zich zo moedig, dat Bonaparte, inmiddels Keizer geworden, hem schreef: "Gij hebt mij herinnerd dat gij van het bloed der Trompen en De Ruyter zijt". Hij werd benoemd tot Officier van het Franse Legioen van Eer en door de Bataafse Republiek bevorderd tot Vice-Admiraal. Eenmaal de ganse vloot te OOSTENDE verzameld, gaf Napoleon het bevel deze in afdelingen naar Duinkerken over te brengen. Verder moest dan doorgevaren worden naar Boulogne en nabijliggende havens.

Uiteindelijk ging de landing toch niet door. Na de slag bij Trafalgar (oktober 1805) moest Napoleon zijn landingsplannen aflassen.

Nochtans werd nogmaals bewezen dat Napoleon zeer veel waarde hechtte aan OOSTENDE als haven en vooral dan als oorlogshaven.

Het zou helaas niet de laatste maal zijn dat onze stad betrokken werd bij het oorlogsgebeuren.

Jean Pierre FALISE